

Aan de slag met de wet aanpak woonoverlast

Fase voorverkenning en voorbereiding

Tip 1

Stel vast of uitbreiding van het woonoverlast instrumentarium van toegevoegde waarde is

Invoering is niet verplicht. Is er casuïstiek die voor toepassing van de gedragsaanwijzing in aanmerking komt? Kan die casuïstiek zich hier voordoen? Het criterium is: ernstige en herhaaldelijke overlast, waarbij alle andere middelen zijn uitgeput. Denk er aan dat invoering betekent dat je voor toepassing verplicht bent om een (onderbouwd) besluit te nemen op handhavingsverzoeken.

Tip 2

Peil het draagvlak in het gemeentebestuur

1. Hoe staat de burgemeester tegenover toepassing van het instrument? Positief, start dan met beleidsontwikkeling. Negatief, verstrek dan informatie over baten en kosten.
2. Is er draagvlak in de raad voor uitbreiding van de bevoegdheden van de burgemeester? Positief, start dan met beleidsontwikkeling. Zo nee: verstrek informatie over voor- en nadelen, baten en kosten.

Tip 3

Onderzoek voor welk type overlast de gemeente de gedragsaanwijzing wil inzetten

In zijn algemeenheid geldt: hoe breder inzetbaar, hoe groter het te verwachte aantal handhavingsverzoeken. Anderzijds vergroot een brede inzetbaarheid ook de slagkracht van het instrument.

Rotterdam heeft er voor gekozen om de aard van de hinder niet te beperken. De burgemeester kan tegen elke vorm optreden. Elke casus wordt beoordeeld in het casuoverleg woonoverlast, onder de regie van de woonoverlastcoördinator aan de hand van de criteria "ernstig" en "herhaaldelijk". Als aan die voorwaarden wordt voldaan, dan kan de casus door naar de volgende stap, de bestuursrechtelijke gedragsaanwijzing. Zie de tekst van de [Rotterdamse APV](#).

Tip 4

Onderzoek of de woonoverlast-aanpak op orde is

- a. Check de bestaande afhandelingsroute van overlastmeldingen. Zorg dat duidelijk is wat er moet gebeuren bij eenvoudige en complexe overlastzaken. (waar meerdere partijen een bijdrage moeten leveren aan een oplossing).
- b. Regel hoe de aard en ernst van de overlast wordt vastgesteld. Wie objectiveert de overlast? Wie stelt vast, wie weegt af?
- c. Controleer de afspraken met hulp- en zorginstellingen over hoe wordt omgegaan met de psychiatrische overlastveroorzaker; dit is doorgaans een ander traject. De gedragsaanwijzing is immers maar beperkt inzetbaar omdat de overlastgever handelingsbekwaam moet zijn.
- d. Controleer of er goede afspraken met woningcorporaties/politie/zorginstellingen/b&b's zijn. Omschrijf ook de handhavingsmogelijkheden bij AirBnB constructies. De meeste instrumenten zijn gericht op permanente bewoners, niet op toeristen die ergens een paar dagen verblijven. Zonder goed handhavingsbeleid op dit vlak in de inzet van art. 151d niet van toepassing
- e. Onderzoek of er in de gemeente voldoende regie op de overlastdossiers wordt gevoerd, bijvoorbeeld door een coördinator of regisseur die zicht houdt/sturing geeft aan de casuïstiek.
- f. Controleer of voor alle partijen helder is welke eisen er gesteld worden aan dossieropbouw. Overlast moet concreet en verifieerbaar zijn.
- g. Beschrijf interventies in een opklimmende gradatie
 - bemiddeling
 - fysieke aanpassingen
 - hulpverlening
 - maatregelen van de verhuurder, waar onder huurrechtelijke gedragsaanwijzing. (*Wanneer besluit je dat het civiele kader niet gaat lukken en ga je het bestuursrechtelijk proberen? Moet een hoge lat zijn, want anders wordt art. 151d een instrument voor ordinaire burenruzies*) De gemeente Rotterdam is nog op zoek naar de juiste argumentatie om te concluderen dat het civielrechtelijke kader niet gaat werken, denk bijvoorbeeld aan het kunnen beschikken over politiegegevens.
 - bestuurlijke waarschuwing (dreigen met gedragsaanwijzing en last)

Tip 5

Onderzoek of de gemeente voldoende capaciteit heeft (of kan regelen) om deze nieuwe taak uit te voeren

Denk aan beleidsontwikkelingscapaciteit, handhavingscapaciteit, juridische ondersteuning voor de afhandeling handhavingsverzoeken en de afhandeling van het tijdelijk aanwezigheidsverbod (als de raad die bevoegdheid heeft verleend aan de burgemeester. De termijnen daarvoor zijn in de wet kort: beroep dient binnen drie dagen.) Uiteraard is een en ander afhankelijk van het te verwachten aantal zaken. Onderzoek eventueel ook de mogelijkheid van samenwerking met buurgemeenten.

Tip 6

Maak een (project-)plan voor implementatie

Stel zo nodig een projectteam samen. Wie heb je nodig met welke deskundigheid; wie gaat wat wanneer doen?

Fase beleidsontwikkeling

Tip 7

Begin onderop. Beschrijf eerst het bestaande beleid in de beleidsregel en pas daar de formulering van de APV / gemeentelijke verordening op aan

De beleidsregel maakt duidelijk hoe en wanneer de burgemeester zijn bevoegdheid gaat toepassen. Hoe meer duidelijkheid de burger van te voren krijgt, hoe eenvoudiger de afdoening van een handhavingsverzoek kan zijn. Controleer of er geen gaten zitten in de bestaande aanpak. Voor een overzicht: zie tip 4. Er zijn via de CCV-website een aantal voorbeelden van gemeenten die inmiddels beleidsregels gereed hebben, beschikbaar. (www.hetccv-woonoverlast.nl/gedragaanwijziging)

Tip 8

Schrijf aan de hand van de beleidsregel het raadsvoorstel tot aanpassing van de APV

Voor het schrijven van de APV-tekst biedt uiteraard de [modelverordening VNG](#) houvast.

Fase Uitvoering regelen

Tip 9

Controleer of en hoe de handhaving is geregeld

Denk aan BOA's, politie, andere gemeenteambtenaren, woningcorporaties. Maak afspraken met betrokken partijen over handhaving na opleggen van een gedragsaanwijzing en last. Maak handhavingsbeleid, eventueel met een matrix.

Fase Toepassing van de gedragsaanwijzing

Tip 10

Organiseer de juridische afhandeling van juridische procedures

Zoals besluiten op handhavingsverzoeken, bezwaar en beroep tegen de gedragsaanwijzing of het tijdelijk huisverbod. NB: Let op bij tijdelijke huisverboden, hier zitten spoedprocedures bij.

Tip 11

Denk aan regeling van het kostenverhaal bij bestuursdwang of de invordering van de dwangsom

Dat kan via gemeentelijke invordering of een private invorderaar.

Communicatie

Tip 12

De aankondiging van wat in de volksmond de Aso-wet is gaan heten, heeft bij een groot publiek de verwachting gewekt dat alle overlastproblemen nu snel opgelost kunnen worden. Stel een communicatieplan op om het publiek voor te bereiden op wat wel en niet mogelijk is met de gemeentelijke aanpak woonoverlast en in het bijzonder met de nieuwe APV-tekst.

Monitor

Tip 13

Controleer na een van te voren afgesproken periode samen met de betrokken collega's en externe partners of de uitvoering naar tevredenheid verloopt.